
OBSAH

ÚVOD	1
1. METODIKA PRÁCE.....	2
2. CENTRÁ MIKROREGIÓNOV SR.....	4
2. 1. Centrá osídlenia SR podľa počtu obyvateľov	5
2. 2. Centrá osídlenia SR – historická kontinuita	6
2. 3. Administratívne centrá SR – historická kontinuita	7
2. 4. Školské centrá SR.....	8
2. 5. Zdravotnícke centrá SR.....	9
2. 6. Centrá dochádzky za prácou.....	10
2. 7. Centrá dochádzky do škôl	11
2. 8. Dopravné centrá	11
2. 9. Matričné centrá.....	12
2. 10. Finančné centrá	13
2. 11. Komplexné centrá	14
3. MIKROREGIÓNY SR.....	15
3. 1. Spádovosť centier podľa dochádzky za prácou a dochádzky do škôl.....	15
3. 2. Mikroregióny SR podľa dochádzky za prácou.....	15
3. 3. Mikroregióny dochádzky do škôl.....	17
3. 4. Zohľadnenie ďalších ukazovateľov.....	17
3. 5. Komplexné mikroregióny	17
4. POROVNANIE MIKROREGIÓNOV SR.....	30
4. 1. Porovnanie mikroregiónov SR so sieťou spoločných obecných úradov.....	30
4. 2. Porovnanie mikroregiónov SR s mikroregiónmi VIPA	36
ZÁVER.....	37

ÚVOD

Na základe Zmluvy o dielo medzi Úradom vlády Slovenskej republiky a Prírodovedeckou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave bol riešiteľský kolektív pod vedením Doc. RNDr. Vladimíra Slavíka, CSc. poverený spracovaním projektu s názvom „**Analýza mikroregiónov Slovenska, vrátane mapy Slovenska spracovanej podľa mikroregiónov**“.

Cieľom riešeného projektu bolo identifikovať prirodzené mikroregióny na území celej Slovenskej republiky. Analýza pozostáva z textovej časti (súčasťou je 15 tabuliek) a prílohovej časti. Prílohová časť obsahuje farebné mapové prílohy v počte 15 a tabuľkové prílohy v počte 15. Riešiteľský kolektív podľa zmluvy predložil projekt v tlačenej verzii ako aj na CD.

1. METODIKA PRÁCE

Zvolený postup práce:

a. Identifikácia centier osídlenia

b. Identifikácia mikroregiónov

a. Výber ukazovateľov pre centrá osídlenia

Zhromažďovanie databáz pre vybrané ukazovatele

Identifikácia centier osídlenia podľa jednotlivých ukazovateľov

Komplexné centrá – ballová metóda

b. Spádovosť centier osídlenia podľa dochádzky za prácou a do škôl

Identifikácia mikroregiónov podľa dochádzky z prácou a do škôl

Zohľadnenie ďalších kritérií pre vyčlenenie mikroregiónov

Komplexné mikroregióny

Hlavné zdroje databáz

Štatistický úrad SR

Ministerstvo vnútra SR

Ústav informácií a prognóz školstva

Ústav zdravotníckych informácií

Poštový úrad SR

www stránky inštitúcií verejnej správy

Práca s prílohami

Prílohové časti sú hlavnou súčasťou projektu. Sú v nich zhromaždené všetky použité databázy. Tabuľky v textovej časti sú vždy len sumarizujúce tabuľky, detailné tabuľky fhalssú v prílohovej časti nazvané ako prílohové tabuľky. Tie korešpondujú s mapami, ktoré majú identický resp. podobný názov. V tabuľkových prílohách je daná problematika najprv

zoradená podľa krajov a okresov a v ďalšom liste je prehľadné zoradenie podľa ballových hodnôt u centier.

Mapové prílohy na CD je možné prezerat' použitím programu MAPINFO Professional v. 7.8. Možno identifikovat' každé centrum vo všetkých analytických mapách ako aj každú obec v danom mikroregióne.

2. CENTRÁ MIKROREGIÓNOV SR

Identifikácia centier osídlenia s dôrazom na mikroregióny bola prvým krokom k identifikácii mikroregiónov. Použili sme pre tento účel celé spektrum ukazovateľov. Možno povedať, že sme zvolili osvedčené ukazovatele, ktoré boli overené viacerými autormi v predchádzajúcich prácach. Celkove sme analyzovali a napokon identifikovali **centrá osídlenia podľa 10 ukazovateľov**:

1. Centrá osídlenia podľa počtu obyvateľov
2. Centrá osídlenia – historická kontinuita
3. Administratívne centrá – historická kontinuita
4. Školské centrá
5. Zdravotnícke centrá
6. Centrá dochádzky za prácou
7. Centrá dochádzky do škôl
8. Dopravné centrá
9. Matričné centrá
10. Finančné centrá

Pre každý vybraný ukazovateľ boli zvolené kvantitatívne hodnoty, ktoré umožnili diferenciaciu centier osídlenia. Diferenciácia sa vždy vykonala použitím ballovej škály od 1 po 6. Keďže hlavným cieľom bola diferenciácia na lokálnej úrovni, do kategórie s ballovou hodnotou 6 (u väčšiny ukazovateľov) sa spravidla dostali všetky centrá s počtom obyvateľov nad 10 – 15 000 obyvateľov, menším mestám boli spravidla pridelované hodnoty 4 – 5, väčším vidieckym centrámi hodnoty 3 – 4, menším vidieckym centrámi 1 – 2 resp. pri niektorých ukazovateľoch 0, ak sa vybraná aktivita v centre nevyskytovala.

Sumárna hodnota ballových hodnôt umožnila **identifikáciu komplexných centier SR ako potenciálnych centier mikroregiónov**. Rozpätie hodnôt pre centrá bolo od 66 (maximálna ballová hodnota 6 vo všetkých ukazovateľoch) po 1 v prípade zaradenia centra len v jednom ukazovateli s najnižšou ballovou hodnotou.

2. 1. Centrá osídlenia SR podľa počtu obyvateľov

Počet obyvateľov bol prvým kritériom pre stanovenie východiskového počtu obcí, z ktorých sme identifikovali centrá osídlenia. Snažili sme sa zohľadniť výrazné rozdiely v sieti obcí SR (v hustote, veľkosti, atď.), predovšetkým medzi západným a východným Slovenskom, ale aj severným a južným Slovenskom, príklady v rozdielnej veľkostnej štruktúre sú však aj medzi okresmi jedného kraja. Z tohto dôvodu sme nezvolili rovnakú hranicu pre obce zaradené medzi centrá podľa počtu obyvateľov. Za takúto hranicu sa zvykne používať hodnota 1 000 obyvateľov. Keďže cieľom projektu bolo dospieť k úrovni mikroregiónov, a teda aj hľadanie centier osídlenia medzi vidieckymi obcami, uprednostnili sme v tomto prípade pre každý okres osobitne **priemerný počet obyvateľov vidieckej obce**. Rozdiely v týchto hodnotách boli výrazné, v okresoch západného Slovenska a časti severného Slovenska prevyšovala hodnota hranicu 2 000 obyvateľov (Šaľa – 2 500, Čadca – 2 600, Námestovo 2 200, ...), zatiaľčo v okresoch východného Slovenska a na juhu stredného Slovenska sa hranica znížila až na hodnotu 500 (Stropkov, Sobrance, Medzilaborce, Humenné, Snina, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš).

Tab. 1 Kategórie centier osídlenia podľa počtu obyvateľov

Hodnoty ballov	Počet obyvateľov	Počet centier
1	500 – 999	236
2	1 000 – 1 999	407
3	2 000 – 2 999	159
4	3 000 – 4 999	95
5	5 000 – 9 999	57
6	10 000 –	72
Spolu		1026

Celkový počet obcí takto vybraných dosiahol hodnotu 1 026. Tento počet centier sa približuje sieti centier matrík (jednej z najstabilnejších vo verejnej správe), ktoré predstavujú najnižšiu a najhustejšiu sieť centier štátnej správy. V niektorých okresoch priemerná hodnota vyseletovala okrem sídla okresu len niekoľko centier, vo viacerých okresoch Slovenska bol však počet centier v tejto fáze predimenzovaný. V okrese Medzilaborce hneď podľa tohto ukazovateľa sa zoznam centier zúžil len na dve centrá, v niektorých ďalších menších okresoch mal počet centier hodnotu 5 - Banská Štiavnica, Bytča, Tvrdošín, Stropkov. Hlavne v okresoch s veľkým počtom obcí k radikálnej selekcii touto metódou neprišlo (Levice – 34

centier, Rimavská Sobota - 33, Prešov - 32, Košice-okolie - 39, Trebišov - 33). Predpoklad bol, že tento východiskový počet sa bude postupne použitím ďalších ukazovateľov znižovať. Prehľad všetkých centier zoradený podľa krajov a okresov ako aj sumárne hodnoty ukazuje Prílohová tabuľka 1 (Hárok 1), zoznam centier zoradený podľa veľkosti je na Hároku 2. Priestorové rozmiestnenie centier ukazuje prehľadne Mapa 1.

2. 2. Centrá osídlenia SR – historická kontinuita

Zaradením hierarchizácie centier osídlenia (podľa hodnôt indexu centrality W_c) z roku 1981 publikovanej v roku 1991 (Slavík, V., 1991) sme chceli zdôrazniť historickú kontinuitu vybavenosti centier osídlenia. Práve táto hierarchizácia bola založená na službovej vybavenosti, pričom zohľadňovala celé široké spektrum vtedajších služieb (vychádzala z detailnej databázy – pasportizácie občianskej vybavenosti, aká nie je k dispozícii ani v súčasnosti). Vychádzajúc zo skúseností stability siete centier služieb napriek politickým, spoločenským zmenám zaradili sme centrá osídlenia podľa tejto hierarchizácie medzi analytické hodnotenia.

V súvislosti s riešeným projektom je zaujímavá skutočnosť, že uvedená hierarchizácia vďaka použitej metodike dovoľovala vyčleniť centrá až na najnižšej možnej úrovni, čo iné hierarchizácie pravidiel neumožňujú (niektoré končia pri vyčlenení 250 - 300 centier). Centrá osídlenia podľa hierarchizácie z roku 1981 (s hodnotou indexu centrality W_c 3 a viac) boli rozdelené do 6 kategórií pričom ich **celkový počet bol 516** (tab. 2).

Tab. 2 Kategórie centier osídlenia podľa hierarchizácie 1981

Hodnoty ballov	Index entrality W_c	Počet centier
1	3 - 4,9	184
2	5 - 7,4	101
3	7,5 - 9,9	54
4	10 - 19,9	60
5	20 - 39,9	53
6	40 -	64
Spolu		516

Porovnanie centier osídlenia Slovenska pred 20 rokmi so súčasnou situáciou ukazuje na stabilitu tejto siete. Kvalita službovej vybavenosti si v centrách v priemere udržiava vyrovnanú hladinu a je akýmsi protikladom pomerne častých zmien ekonomických,

administratívnych, atď. Sú samozrejme príklady aj nových centier, ktoré sa sformovali v poslednom období a postúpili v hierarchickom rebríčku oproti nedávnej minulosti (z vidieckych centier Kálna nad Hronom, ...). Podrobný zoznam uvedených centier ukazuje Prílohová tabuľka 2 a Mapa 2.

2. 3. Administratívne centrá SR – historická kontinuita

Pre vyčlenenie administratívnych centier sme ako najvyššiu úroveň brali do úvahy úroveň okresov (vyššia úroveň bola pre daný cieľ projektu irelevantná) a najnižšiu úroveň sieť súčasných spoločných obecných úradov. Pri okresnej úrovni sme zohľadňovali aj historickú kontinuitu – 4 etapy malých okresov v 20. storočí. Vynechali sme etapu veľkých okresov. Zo súčasnej transformačnej etapy sme zohľadnili okresy z rokov 1996 – 2003, územné obvody z rokov 1991 – 1996 a napokon súčasnú sieť spoločných obecných úradov. Sumáre centier zaradených do 6 ballových kategórií ukazuje tabuľka 2. **Celkový počet administratívnych centier vyčlenených podľa uvedených kritérií dosiahol hodnotu 214** (tab. 3).

Tab. 3 Kategórie administratívnych centier SR (1923 – 2005)

Hodnoty ballov	Kritériá	Počet centier
1	Sídlo obecného úradu mimo centra*	11
2	Sídlo obecného úradu v centre*	89
3	Sídlo územného obvodu (1991 – 1996)	17
4	Sídlo okresu – 1 – 2 historické etapy**	11
5	Sídlo okresu historické alebo súčasné	23
6	stabilné sídlo okresu 4 etapy 1923 – 1960, 1996 - 2003	63
Spolu		214

* centrum – obec v zozname centier podľa počtu obyvateľov (1. ukazovateľ)

** historické etapy – do úvahy sa brali 4 etapy „malých“ okresov v rokoch 1923 – 1960

Detailný prehľad všetkých administratívnych centier ukazuje Prílohová tabuľka 3 (List 1, List 2) a priestorové rozmiestnenie administratívnych centier Mapa 3.

Keďže administratívna funkcia je pre riešenie problémov komunálnej reformy zásadná, popíšeme jednotlivé kategórie detailnejšie.

Do najnižšej kategórie (ballová hodnota 1) boli zaradené sídla spoločných obecných úradov, ktoré nefigurujú v zozname centier vyčlenených v tomto projekte: Malženice (okres Trnava), Kráľová nad Váhom (Šaľa), Súlov-Hradná (Bytča), Králiky (Banská Bystrica), Sveržov

(Bardejov), Veľký Slavkov (Poprad), Vyšný Hrabovec (Stropkov), Nižný Orlick (Svidník), Margecany, Spišský Hrušov (Spišská Nová Ves), Malá Trňa (Trebišov). Väčšina týchto obcí je z okresov východného Slovenska, kde predstavitelia obcí dali prednosť uvedeným centrom pred prirodzenými centrami. Z tohto dôvodu nepovažujeme tieto centrá za optimálne.

Druhá kategória centier predstavuje súčasné sídla spoločných obecných úradov, ktoré sú predmetom aj nášho výskumu a boli zaradené medzi analyzované centrá.

Tretia kategória je špecifická kombináciou väčších centier a troch vidieckych obcí zaradených medzi administratívne centrá. Počtom obyvateľov najväčšie centrá bez významnej administratívnej funkcie sú Dubnica nad Váhom a Handlová, ale patria sem aj ďalšie mestá s počtom obyvateľov nad 10 000: Kolárovo, Holíč, Stará Turá resp. mestá približujúce sa tejto hranici. Buď ide o mestá, ktoré sú lokalizované v zázemí väčších miest alebo sa sformovali ako významné centrá až v 2. polovici 20. storočia (Svit, Nováky, Krompachy, ...). Tieto mestá dostali príležitosť byť administratívnymi centrami v dočasnej etape územných obvodov, kedy sa počet týchto celkov stanovil nad štandardnú hranicu malých okresov (cca 90) a dokonca medzi centrá boli zaradené aj tri obce bez štatútu mesta na východnom Slovensku - Plešivec, Bidovce a Čaňa.

Z hľadiska mikroregiónov je zaujímavá skupina centier v kategórii 4 a 5, kde figurujú viaceré centrá, ktoré v minulosti boli prirodzenými administratívnymi centrami. Centrá kategórie 4 boli sídlami okresov len jednu resp. dve historické etapy v 20. storočí. V ére socializmu túto funkciu stratili (Liptovský Hrádok, Sečovce, ...). V kategórii 5 sa striedajú sídla okresov z minulosti s novodobými centrami, ktoré túto funkciu v minulosti nemali. Príklady prvej skupiny predstavujú Modra, Štúrovo, Nová Baňa, Kremnica, ..., druhú skupinu reprezentuje predovšetkým Veľký Krtíš, Žarnovica, Tvrdosín. Pri rozhodovaní o definitívnej podobe siete centier pre municipality resp. spoločné obecné úrady by mali byť všetky tieto centrá v hre (za predpokladu, že majú spádové územie).

2. 4. Školské centrá SR

Školské zariadenia patria spolu so zdravotníckymi zariadeniami medzi najstabilnejšie, preto sa aj často používajú ako kritériá pri hierarchizáciách a analýzach spádovosti centier osídlenia. Zo školských zariadení je pre mikroregionálnu úroveň ideálne použiť sieť základných škôl. Dochádzka do škôl (aj smer) sa navyše sleduje pravidelne aj pri sčítaniach obyvateľstva.

Školské centrá pre účely projektu boli definované ako centrá základných škôl s počtom žiakov nad 100 (menšie boli z analýzy vyradené) a centrá stredných škôl. Celkový počet žiakov bol hlavným kritériom pre stanovenie 6 kategórií školských centier. **Podľa uvedených kritérií bolo stanovených 861 školských centier** (tab. 4).

Tab. 4 Kategórie školských centier SR (2005)

Hodnoty ballov	Počet žiakov ZŠ, SŠ, UŠ	Počet centier
1	100 – 199	276
2	200 – 299	220
3	300 – 499	168
4	500 – 999	84
5	1 000 – 2 499	44
6	2 500 –	68
Spolu		861

Z vybraných desiatich ukazovateľov okrem počtu obyvateľov práve školské centrá a zdravotnícke centrá majú najhustejšiu sieť a medzi centrá je zaradených oveľa viac vidieckych centier.

V rebríčku školských centier sa najvyššie umiestnili z vidieckych obcí predovšetkým obce s veľkými základnými školami a obce, kde sú lokalizované aj stredné školy.

Do kategórie 5 boli z vidieckych obcí zaradené Dvory nad Žitavou, Nižná a Smižany. V kategórii 4, na ktorú osobitne upozorňujeme (Prílohová tabuľka 4 – List 2), tvoria väčšinu (vyše 60) práve vidiecke obce. Je to kategória centier, ktoré sú potenciálnymi centrami mikroregiónov. Vyše 20 z týchto obcí má v súčasnosti aj strednú školu.

2. 5. Zdravotnícke centrá SR

Pre identifikáciu zdravotníckych centier sme zo spektra zdravotníckych zariadení vybrali tie, ktoré sa uplatňujú predovšetkým na najnižšej úrovni zdravotníckej starostlivosti. Z tohto dôvodu sme zariadenia nachádzajúce sa len v mestách – nemocnice a polikliniky z tejto analýzy vynechali.

Zo zdravotníckych zariadení boli napokon vybrané nasledovné zdravotnícke zariadenia: ambulancie praktického lekára, ambulancie lekára špecialistu a lekárne. Vzhľadom na hustotu siete uvedených zariadení nebolo treba robiť selekciu ako u základných škôl. **Počet zdravotníckych centier – 815 sa približuje počtu počtu školských centier**, čo len

potvrďuje tvrdenia o optimálnosti zaradení týchto služieb ako ukazovateľov pre analýzu centier s osobitným zameraním na lokálnu úroveň ako aj porovnateľnosti ich siete.

Tab. 5 Kategórie zdravotníckych centier (1998)

Hodnoty ballov		Počet centier
1	1 ambulancia	209
2	2 - 4 ambulancie	254
3	2 – 6 ambulancií, lekáreň	193
4	6 - 10 ambulancií, 1 – 2 lekárne	50
5	11 - 30 ambulancií, 2 – 4 lekárne	44
6	31 a viac ambulancií – praktický lekár aj špecialista, 4 a viac lekární	65
Spolu		815

Pri detailnej analýze vybavenosti centier analyzovanými zariadeniami sme zistili viaceré zaujímavé poznatky. Niektoré mestá SR nemajú dostatočnú úroveň vybavenosti ani týmito základným zdravotníckymi zariadeniami. Predovšetkým sa to týka lekární (Ilava, Krupina, Krompachy, ...), ale aj špecializovaných ambulancií (Krásno nad Kysucou, Brezová pod Bradlom, Jelšava, Dobšiná, Hriňová, Leopoldov, Dudice, Modrý Kameň, ...). Po privatizácii zdravotníckych zariadení sa sieť týchto služieb rozširuje aj do nových centier (naša analýza vychádzala z databázy z roku 1998), takže je predpoklad, že aj absentujúce služby sa v sledovaných centrách už majú lepšiu úroveň. Z vidieckych centier je alarmujúca absencia lekární, patria tam aj centrá identifikovaných mikroregiónov (Nitrianske Pravno, Plešivec, Pliešovce, Bidovce, Ľubotín, ...). Najlepšiu vybavenosť z vidieckych obcí má Podbrezová, Streda nad Bodrogom, Slovenská Ľupča, Beluša, Zlaté Klasy.

Prehľad zdravotníckych centier SR ukazuje Prílohová tabuľka 5 a Mapa 5.

2. 6. Centrá dochádzky za prácou

Z hľadiska vymedzenia centier dochádzky za prácou sme použili kvantitatívne kritérium, vyjadrujúce počet dochádzajúcich obyvateľov do jednotlivých centier za prácou. Za najnižšiu hodnotu sme zvolili počet 100 dochádzajúcich obyvateľov. Po použití tohto kritéria sme dostali výsledný počet **530** centier dochádzky za prácou. Do najvyššej kategórie, ktorej prislúcha ballová hodnota 6 sa dostali aj dve vidiecke obce známe svojou priemyselnou základňou. Jedná sa o obce Podbrezová a Jaslovské Bohunice.

Prehľad centier dochádzky za prácou v SR ukazuje Prílohová tabuľka 6 a Mapa 6.

Tab. 6 Kategórie centier SR podľa dochádzky za prácou

Hodnoty ballov	Počet dochádzajúcich za prácou	Počet centier
1	– 199	265
2	200 – 299	54
3	300 – 499	50
4	500 – 999	53
5	1 000 – 2 499	52
6	2 500 –	56
Spolu		530

2. 7. Centrá dochádzky do škôl

Podobným spôsobom, ako pri vymedzení centier podľa dochádzky za prácou sme postupovali aj pri vymedzovaní centier školskej dochádzky. Tu však bola najnižšia hodnota, vzhľadom na nižšie počty dochádzajúcich, stanovená na 50 žiakov. Tomuto zodpovedala aj úprava jednotlivých intervalov a s tým súvisiacimi ballovými hodnotami. Maximálnu hodnotu mali všetky obce (v tomto prípade sa jednalo len o mestá), v ktorých bol počet dochádzajúcich žiakov vyšší ako 800. V tomto prípade sme dosiahli podobný počet centier ako pri analytickom ukazovateli o počte dochádzajúcich za prácou, pričom v tomto prípade bolo vymedzených **527** centier.

Prehľad centier dochádzky do škôl v SR ukazuje Prílohová tabuľka 7 a Mapa 7.

Tab. 7 Kategórie centier SR podľa dochádzky do škôl

Hodnoty ballov	Počet dochádzajúcich žiakov	Počet centier
1	50 – 99	202
2	100 – 199	145
3	200 – 299	47
4	300 – 499	42
5	500 – 799	23
6	800 –	68
Spolu		527

2. 8. Dopravné centrá

Vymedzenie dopravných centier je jediným analytickým ukazovateľom, ktorý nebol v práci znázornený v podobe mapovej prílohy. Napriek tomu bolo vyčlenenie dopravných centier súčasťou štúdie a táto časť zohrávala významnú úlohu pri určovaní konečnej podoby

mikroregiónov v problémových oblastiach. V tabuľke č. 8 sú uvedené pri jednotlivých obciach počty diaľkových a medzinárodných liniek, ktoré stoja v danej obci a ako doplňujúce kritérium je uvedená aj skutočnosť, či v danej obci stojí rýchlik (R), prípadne symbolom „rp“ sú v tabuľke označené tie obce, ktoré nemajú železničnú stanicu, ale ležia maximálne 1,5 km od najbližšej železničnej stanice. Na základe tohto sme vyčlenili **693** dopravných centier SR. Prehľad dopravných centier SR ukazuje Prílohová tabuľka 8

Tab. 8 Kategórie centier SR podľa dochádzky do škôl

Hodnoty ballov	Počet centier
1	275
2	153
3	119
4	53
5	35
6	58
Spolu	693

2.9. Matričné centrá

Ďalšia diferenciácia centier prebehla na základe lokalizácie matričného úradu v danej obci. Okrem samotnej lokalizácie daného úradu bol dôležitý úväzok matrikárky matričného úradu, na základe ktorého bola danému centru priradená príslušná ballová hodnota. Základný úväzok matrikárky matričného úradu je určený počtom obyvateľov v rámci matričného obvodu. Jeden pracovný úväzok je, ak matričný obvod má 12 000 - 20 000 obyvateľov. Ďalšie pracovné úväzky sú určené násobkom počtu 20 000 obyvateľov. Pre matričné úrady, ktoré majú nižší počet obyvateľov v rámci matričného obvodu ako 12 000, sa určujú čiastočné úväzky nasledovne:

- do 2 000 obyvateľov 0,1 úväzku
- do 3 000 obyvateľov 0,2 úväzku
- do 4 000 obyvateľov 0,3 úväzku
- do 5 000 obyvateľov 0,4 úväzku
- do 6 000 obyvateľov 0,5 úväzku
- do 7 000 obyvateľov 0,6 úväzku
- do 8 000 obyvateľov 0,7 úväzku
- do 10 000 obyvateľov 0,8 úväzku

do 12 000 obyvateľov 0,9 úväzku

Základný úväzok môže byť upravený o 0,5 – 1 úväzok, ak v pôsobnosti matričného úradu:

- je zdravotnícke zariadenie s pôrodnickým oddelením a počet matričných udalostí v roku v rodnej matrike je vyšší ako 200,
- je lukratívna obradná sieň pre uzavretie manželstva a počet matričných udalostí v roku v sobášnej matrike je vyšší ako 100,
- je počet matričných udalostí v roku v úmrtnej matrike vyšší ako 200,
- je sústredená matrika z niektorého obdobia od roku 1895 do roku 1994 obsahujúca matričné záznamy v pôsobnosti súčasných viacerých matričných úradov.

Na základe ballových hodnôt, stanovených podľa úväzkov matrikárok, bolo vyčlenených **427** centier.

Prehľad centier dochádzky do škôl v SR ukazuje Prílohová tabuľka 9 a Mapa 8.

Tab. 9 Kategórie matričných centier SR

Hodnoty ballov	Úväzky	Počet centier
1	0,3	163
2	0,4	135
3	0,5	198
4	0,6 – 0,9	99
5	1,0 – 1,9	69
6	2,0 +	62
Spolu		427

2. 10. Finančné centrá

Za finančné centrá boli vybrané tie obce, v ktorých sa nachádzala aspoň jedna banka, pričom sledované boli slovenské ako aj zahraničné banky. V tomto prípade bolo vymedzených **268** centier. V prípade tohto analytického ukazovateľa bolo vyčlenených najmenej centier spomedzi všetkých čiastkových ukazovateľov. Je to spôsobené samozrejme funkciou samotných bánk, kde centrálné funkcie sú zabezpečované v navýznamnejších centrách regiónov.

Prehľad finančných centier SR ukazuje Prílohová tabuľka 10 a Mapa 9.

Tab. 10 Kategórie finančných centier SR

Hodnoty ballov	Počet bánk	Počet centier
1	1	122
2	2	67
3	3	20

4	4	11
5	5	5
6	6+	43
Spolu		268

2. 11. Komplexné centrá

Na základe spracovania predchádzajúcich desiatich analytických ukazovateľov sme vyčlenili súbor komplexných centier SR. Centrá sme zoradili do siedmych základných kategórií, pričom v najnižšej - prvej kategórii boli tie obce, pri ktorých súčet ballových hodnôt čiastkových ukazovateľov bol v rozpätí 1 – 2. Na druhom konci sú obce patriace do kategórie 7, kde sumárna hodnota ballov je väčšia ako 50. Tabuľka č. 11 v prílohovej časti, obsahuje zoznam všetkých 1539 centier. V kartografickej interpretácii sme však zobrazili len centrá patriace do kategórií 5, 6 a 7. Spolu je to 219 centier, ktoré vo všetkých predchádzajúcich hodnoteniach dosahovali najvyššie ballové hodnoty.

Prehľad komplexných centier SR ukazuje Prílohová tabuľka 11 a Mapa 10.

Tab. 11 Kategórie komplexných centier SR

Kategórie	Sumárne ballové hodnoty	Počet centier
1	1 – 2	480
2	3 – 4	238
3	5 – 9	321
4	10 – 19	281
5	20 – 29	77
6	30 – 49	71
7	50 – 60	71
Spolu		1 539

3. MIKROREGIÓNY SR

3. 1. Spádovosť centier podľa dochádzky za prácou a dochádzky do škôl

Pre identifikáciu mikroregiónov zo spektra sídelných väzieb sme ako kľúčové brali do úvahy dochádzku za prácou a dochádzku do škôl, za ktoré existujú oficiálne dáta zo sčítaní obyvateľstva a pre tieto väzba hovorí aj stabilita ich spádových regiónov v čase.

V prvom kroku sme kartograficky vyjadrili spádovosť centier osídlenia podľa maximálneho toku bez akýchkoľvek korekcií. Mapa 11 ukazuje spádovosť centier podľa dochádzky za prácou a mapa 12 spádovosť centier podľa dochádzky do škôl. Viaceré regióny bez úprav nie sú kompaktné, na rozhraní viacerých regiónov sú nezaradené obce. Mapa 11 pôsobí kompaktnejšie a môže slúžiť ako východisková. U školskej dochádzky je situácia komplikovanejšia, je to spôsobené oveľa väčším počtom školských centier a mikroregiónov.

Do tejto časti sme zaradili aj mapu 13, ktorá je pokusom o vyčlenenie mestských aglomerácií v SR (doteraz absentujúcich oficiálnych sídelných jednotiek). Pre tento účel sme zvolili najčastejšie používaný ukazovateľ – dochádzku za prácou, a to kvantitatvne kritérium 50 % ekonomicky aktívnych dochádzajúcich do daného centra. Práve táto zvolená hranica je kritériom pre najintenzívnejšiu spádovú zónu v zázemí miest. Počet takto vyčlenených aglomerácií bez obmedzenia počtu obcí v nich bo stanovený na 86. Pre riešený projekt sú informácie z tohto výskumu aglomerácií použité ako východiskové.

3. 2. Mikroregióny SR podľa dochádzky za prácou

Dochádzka za prácou je zo sídelných väzieb najčastejšie používaný typ väzby pre vyčlenenie spádových regiónov. Vzhľadom k tomu, že pri riešenom projekte je cieľom identifikovať mikroregióny, bolo treba upraviť k tomuto cieľu metodiku. Pre vyčlenenie spádových regiónov sa používa metóda maximálneho toku – u konkrétnej obce sa berú do úvahy väzby na centrum, kde dochádza najviac obyvateľov za prácou. Pri silných centrách je však výsledkom identifikácia pomerne veľkých regiónov, ktoré pohlcujú aj mikroregióny v zázemí miest. Na zviditeľnenie a identifikáciu mikroregiónov treba využiť z databázy dochádzky v poradí 2. prípadne 3. maximálny tok dochádzky. V prípade analýzy spádovosti miest resp. identifikáciu centier okresného rangu sa tento krok uplatňuje u Bratislavy a Košíc, čo umožňuje identifikáciu centier ako Malacky, Pezinok, Modra, Senec, Šamorín, Moldava nad

Bodvou, ktoré sú súčasťou spádových regiónov týchto miest (podľa maximálneho toku). V prípade ďalších krajských centier, väčších miest resp. centier s veľkým počtom obcí v zázemí (Rimavská Sobota, Humenné, ...) použitie 2. a 3. toku umožní vyčlenenie mikroregiónov spravidla na okraji spádových regiónov resp. pri hraniciach okresov.

Mikroregióny dochádzky za prácou sme rozdelili na dva podsúbory:

Mikroregióny, kde centrami sú mestá – 122,

Mikroregióny, kde centrami sú vidiecke obce – 36.

Celkove bolo identifikovaných **158 mikroregiónov podľa dochádzky za prácou.**

Pokiaľ ide o centrá mikroregiónov, bolo snahou vytvoriť mikroregióny, v ktorých bude centrami väčšina súčasných miest SR. Napriek tomu 16 miest nefiguruje v zozname centier mikroregiónov. Prvou príčinou bola neexistencia dochádzkových väzieb spôsobená nedostatočnou koncentráciou pracovných príležitostí. Druhou najčastejšou príčinou bola poloha v susedstve väčšieho mesta.

Podľa stupňa jednoznačnosti možno rozdeliť mikroregióny na tieto skupiny:

- Mikroregióny vyčlenené len podľa 1. toku

a.(bez akýchkoľvek ďalších úprav)

Považská Bystrica, Púchov, Bánovce nad Bebravou, Banská Štiavnica, ...

b. s minimálnymi úpravami

Brezno, Čadca, Kežmarok, Kremnica, Krompachy, ...

- Mikroregióny vyčlenené kombináciou 1. a 2. toku

Hanušovce nad Topľou, . Giraltovce, ...

- Mikroregióny vyčlenené dominantne na základe 2. toku

(susedné mestá pri veľkých centrách)

Handlová, Hurbanovo, ...

3. 3. Mikroregióny dochádzky do škôl

Školské spádové regióny viac zohľadňujú lokálnu úroveň a umožňujú vytvoriť väčší počet mikroregiónov aj v prípadoch zázemia väčších miest. Pri tomto kroku boli pridané resp. zmenené niektoré mikroregióny vyčlenené podľa dochádzky za prácou. Vychádzli sme pritom z overených poznatkov o školských spádových regiónoch, ktoré viac zohľadňujú lokálnu úroveň a umožňujú vytvoriť väčší počet mikroregiónov aj v prípadoch zázemia väčších miest.

Po zohľadnení školskej spádovosti boli pridané mikroregióny Nitrianske Rudno, Chminianska Nová Ves, Lubotín. Viaceré menšie mikroregióny boli posilnené obcami na základe školskej dochádzky – Fiľakovo, Jesenské, ...

Pri školskej dochádzke vidíme ešte rezervy pri možnom vytváraní hustejšej siete mikroregiónov.

3. 4. Zohľadnenie ďalších ukazovateľov

Pri finálnych korekciách sa brali do úvahy nasledovné kritériá:

Morfológia terénu, prírodné bariéry

Dopravná sieť a dostupnosť

Matričné obvody

Historické súvislosti

Faktor kompaktnosti

3. 5. Komplexné mikroregióny

Po zohľadnení všetkých vybraných kritérií boli identifikované komplexné mikroregióny SR. Východiskom pritom boli mikroregióny podľa dochádzky za prácou (158). V ďalšom kroku sa robili korekcie podľa dochádzky do škôl. Buď išlo len o úpravu mikroregiónov vyčlenených v prvom kroku, ale boli aj prípady, kedy sa pridávali nové mikroregióny na základe dochádzky do škôl z viacerých obcí do daného centra (Nitrianske Rudno, Chminianska Nová Ves, ...). Niektoré mikroregióny boli zmenené zásadnejšie, pričom boli aj prípady zmeny centra daného mikroregiónu (Slavošovce boli nahradené Štítnikom, ...). Tento variant mikroregiónov sa ďalej porovnával s dopravnými líniami – sieťou autobusových

liniek a železničných spojov. Významným faktorom pre úpravy a korekcie mikroregiónov boli prírodné pomery – morfológia terénu, riečna sieť, prepojenie kotlín a dolín, atď.

Po detailnej analýze mikroregiónov a všetkých uvedených korekciách sme dospeli k identifikácii komplexných mikroregiónov. Zvolený postup krokov najprv vyčlenil regióny s centrami – mestami s pomerne veľkým počtom obcí a prvú skupinu jednoznačných mikroregiónov s menšími centrami, ale silnými väzbami s okolím. Spádové regióny väčších miest bolo treba rozdiferencovať použitím v poradí 2. toku dochádzky, výnimočne aj 3. toku dochádzky. U Bratislavy a Košíc sa tento postup zvolil hneď na začiatku. Zázemia väčších miest bolo treba rozdiferencovať na viaceré mikroregióny, o čo sme sa zvolenou metodikou snažili. Nie vždy to bolo optimálne, pretože sieť potenciálnych mikrocentier v zázemí veľkých centier nie je rovnomerná. Touto metodikou sme napokon vyčlenili **122 mikroregiónov s centrami – mestami**. V tomto počte sú síce zarátané aj najväčšie mestá Bratislava a Košice, ale ich detailnú analýzu sme do tohto projektu nezahrnuli. Ako počet ukazuje, nie všetky súčasné mestá sa stali centrami vyčlenených mikroregiónov.

Popíšme stručne, ktoré mestá absentujú v zozname centier mikroregiónov:

- malé mestá v zázemí veľkých a väčších miest bez výraznejšej ekonomickej aktivity, typické pre ne, je že nemajú v okolí vlastné spádové obce a sú vlastne mestom-spáľňou, menšou dvojičkou susedného väčšieho mesta - Svätý Jur, Leopoldov, Bojnice, Nová Dubnica, ...
- malé mestá izolované v sieti osídlenia s excentrickou polohou - Medzev, Tisovec, ...

Zoznam miest nefigurujúcich medzi centrami mikroregiónov ukazuje aj tabuľka 12, kde vidieť jednoznačne absenciu dochádzkových tokov, tak pracovných ako aj školských. Vynikajú v tomto predovšetkým Nová Dubnica a Svätý Jur. Na druhej strane u niektorých miest (Spišská Belá, Spišské Vlachy, Bojnice) pri akceptovaní minimálneho počtu spádových obcí by do zoznamu mikroregiónov mohli byť doplnené.

Tab. 12 Spádovosť miest SR nezaradených medzi centrá mikroregiónov

P.	Kód okr.	Kód obce	Mestá	Počet obyv.	Dochádzka za prácou			Dochádzka do škôl		
					1. tok	2. tok	3. tok	1. tok	2. tok	3. tok
1.	302	513440	NOVÁ DUBNICA	12 032	-	-	-	-	-	-
2.	604	518468	HRIŇOVÁ	8 096	1	-	2	-	-	1
3.	502	509248	KRÁSNO NAD KYSUCOU	7 038	-	2	3	-	-	1
4.	703	523828	SPIŠSKÁ BELÁ	6 175	-	3	4	3	2	1
5.	309	506281	NEMŠOVÁ	6 220	-	4	-	-	2	-
6.	202	504017	SLÁDKOVIČOVO	5 654	-	-	3	-	1	-
7.	206	504351	GBELY	5 119	-	-	5	-	-	-
8.	307	513903	BOJNICE	4 996	-	3	6	1	-	1
9.	107	507989	SVATÝ JUR	4 799	-	-	-	-	-	-

10.	609	515680	TISOVEC	4 116	-	1	1	-	-	-
11.	707	525405	VELKÝ ŠARIŠ	4 468	-	2	-	-	1	-
12.	203	507253	LEOPOLDOV	4 092	-	1	1	-	-	-
13.	806	521671	MEDZEV	3 759	1	-	-	2	-	1
14.	810	543594	SPIŠSKÉ VLACHY	3 550	1	1	4	5	-	1
15.	710	526975	PODOLÍNEC	3 172	-	3	3	1	1	4
16.	511	517933	RAJECKÉ TEPLICE	2 728	-	1	3	3	-	-

V nasledovných troch tabuľkách 13 - 15 je zoznam mikroregiónov v troch verziách – podľa abecedy, podľa počtu obyvateľov a podľa počtu obcí. Podľa počtu obyvateľov je rozpätie mikroregiónov od kategórie nad 100 000 obyvateľov (mikroregióny krajských miest) až po kategóriu pod 3 000 obyvateľov (len 3 mikroregióny vidieckych centier na východe – Ubl'a, Ulič, Radvaň nad Laborcom a mikroregión najmenšieho mesta Modrý Kameň). V podstate sa zhoduje počet vidieckych mikroregiónov a počet mikroregiónov s počtom obyvateľov pod 10 000. Z mestských mikroregiónov patria do tejto kategórie len 3. Viaceré vidiecke mikroregióny majú vyšší počet obyvateľov nad uvedenú hranicu.

Počet obcí mikroregiónov varíruje od kategórie nad 60 (Michalovce, Humenné) až po hranicu 5 obcí (Sliač, Modrý Kameň, Dunajská Lužná), ktorú možno považovať za minimálnu hranicu pre vytvorenie mikroregiónu.

Tab. 13 Abecedný zoznam mikroregiónov SR (2005)

P.	Mikroregión	Počet obyvateľov mikroregiónu	Počet obcí mikroregiónu
1	BÁNOVCE NAD BEBRAVOU	37998	42
2	BANSKÁ BYSTRICA	97333	29
3	BANSKÁ ŠTIAVNICA	17046	15
4	BARDEJOV	57458	45
5	BREZNO	34434	11
6	BREZOVÁ POD BRADLOM	11351	7
7	BYTČA	30879	12
8	ČADCA	68032	13
9	ČIERNNA NAD TISOU	11017	8
10	DETVA	37513	15
11	DOBŠINÁ	9641	10
12	DOLNÝ KUBÍN	34348	18
13	DUBNICA NAD VÁHOM	42052	8
14	DUDINCE	5500	9
15	DUNAJSKÁ STREDA	65714	35
16	FILAKOVO	24449	23
17	GALANTA	46856	19
18	GELNICA	26393	16

19	GIRALTOVCE	16957	35
20	HANDLOVÁ	22476	7
21	HANUŠOVCE NAD TOPLOU	14969	22
22	HLOHOVEC	42135	22
23	HNÚŠTA	17105	15
24	HOLÍČ	22922	8
25	HUMENNÉ	62215	63
26	HURBANOVO	24733	8
27	ILAVA	18444	12
28	JELŠAVA	9981	15
29	KEŽMAROK	53591	27
30	KOLÁROVO	17009	7
31	KOMÁRNO	66150	24
32	KRÁLOVSKÝ CHLMEC	26284	23
33	KREMNICA	10618	13
34	KROMPACHY	21968	12
35	KRUPINA	17035	26
36	KYSUCKÉ NOVÉ MESTO	34858	15
37	LEVICE	55505	30
38	LEVOČA	20398	16
39	LIPANY	23096	20
40	LIPTOVSKÝ HRÁDOK	20240	13
41	LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ	53309	43
42	LUČENEC	48175	36
43	MALACKY	44665	18
44	MARTIN	77874	35
45	MEDZILABORCE	10117	14
46	MICHALOVCE	86864	63
47	MODRA	16201	8
48	MODRÝ KAMEŇ	2450	5
49	MOLDAVA NAD BODVOU	36508	23
50	MYJAVA	19269	10
51	NÁMESTOVO	52800	22
52	NITRA	160628	59
53	NOVÁ BAŇA	12714	6
54	NOVÁKY	29913	17
55	NOVÉ MESTO NAD VÁHOM	41767	22
56	NOVÉ ZÁMKY	74904	16
57	PARTIZÁNSKE	46540	22
58	PEZINOK	39189	9
59	PIEŠŤANY	63272	34
60	POLTÁR	18066	17
61	POPRAD	74603	16
62	POVAŽSKÁ BYSTRICA	64708	28
63	PREŠOV	136116	58
64	PRIEVIDZA	70018	11
65	PÚCHOV	36795	14
66	RAJEC	19769	16
67	REVÚCA	18927	14
68	RIMAVSKÁ SOBOTA	42328	46
69	ROŽNAVA	38684	27

70	RUŽOMBEROK	59136	25
71	SABINOV	33609	23
72	SEČOVCE	15985	14
73	SENEC	40184	21
74	SENICA	32478	15
75	SEREĎ	31929	8
76	SKALICA	21838	12
77	SLIAČ	8061	5
78	SNINA	36095	21
79	SOBRANCE	18626	38
80	SPIŠSKÁ NOVÁ VES	79275	27
81	SPIŠSKÁ STARÁ VES	7191	15
82	SPIŠSKÉ PODHRADIE	8313	14
83	STARÁ LUBOVŇA	44017	32
84	STARÁ TURÁ	20254	9
85	STRÁŽSKE	9842	8
86	STROPKOV	21257	44
87	STUPAVA	18870	7
88	SVIDNÍK	23346	51
89	SVIT	18115	8
90	ŠAHY	18726	19
91	ŠALA	54894	14
92	ŠAMORÍN	24597	18
93	ŠAŠTÍN - STRÁŽE	18430	7
94	ŠTÚROVO	32591	23
95	ŠURANY	20715	10
96	TLMAČE	11967	8
97	TOPOLEČANY	66324	44
98	TORNALA	17745	29
99	TREBIŠOV	51174	37
100	TRENČIANSKE TEPLICE	12008	6
101	TRENČÍN	100526	31
102	TRNAVA	105545	29
103	TRSTENÁ	16371	8
104	TURČIANSKE TEPLICE	16016	25
105	TURZOVKA	23998	9
106	TVRDOŠÍN	19964	8
107	VELKÉ KAPUŠANY	13720	8
108	VELKÝ KRTÍŠ	35915	51
109	VELKÝ MEDER	23214	14
110	VRANOV NAD TOPLOU	61914	43
111	VRÁBLE	23152	21
112	VRBOVÉ	11095	8
113	VRÚTKY	20262	9
114	VYSOKÉ TATRY	17804	8
115	ZLATÉ MORAVCE	39521	28
116	ZVOLEN	53328	20
117	ŽARNOVICA	13439	11
118	ŽELIEZOVCE	25880	20
119	ŽIAR NAD HRONOM	37467	22
120	ŽILINA	137100	37

121	BRATISLAVA	425155	17
122	KOŠICE	235006	22
	Mestské mikroregióny	5047860	2538
123	Bidovce	10002	16
124	Čana	24651	17
125	Drižstevná pri Hornáde	14243	19
126	Dunajská Lužná	7568	5
127	Istebné	8479	6
128	Ivanka pri Dunaji	18510	8
129	Jaslovské Bohunice	15088	13
130	Jesenské	9175	15
131	Chminianska Nová Ves	10990	12
132	Kalná nad Hronom	9015	13
133	Kapušany	13051	18
134	Kecеровce	5390	9
135	Lednické Rovne	9772	8
136	Lovinobaňa	8084	8
137	Lubotín	6137	10
138	Malá Ida	5771	11
139	Nitrianske Pravno	9644	8
140	Nitrianske Rudno	8484	10
141	Plešivec	6589	10
142	Pliešovce	3723	6
143	Podbrezová	16236	12
144	Pohorelá	14410	7
145	Radvaň nad Laborcom	2741	8
146	Raslavice	6312	9
147	Rimavská Seč	7144	13
148	Rohožník	9463	7
149	Rozhanovce	8012	9
150	Slanec	3494	7
151	Slovenská Ľupča	14086	13
152	Smolenice	9435	7
153	Štútnik	6558	14
154	Turňa nad Bodvou	4718	7
155	Ubl'a	1781	8
156	Ulič	2358	6
157	Vinica	6338	11
158	Vojany	4979	9
159	Zborov	5781	14
160	Zlaté Klasy	8750	7
	Vidiecke mikroregióny spolu	336962	390
	Mikroregióny spolu	5384822	2928

Tab. 14 Zoznam mikroregiónov SR podľa počtu obyvateľov (2005)

P.	Mikroregión	Počet obyvateľov mikroregiónu	Počet obcí mikroregiónu
1	BRATISLAVA	425155	17*
2	KOŠICE	235006	22*
3	NITRA	160628	59
4	ŽILINA	137100	37
5	PREŠOV	136116	58
6	TRNAVA	105545	29
7	TRENČÍN	100526	31
8	BANSKÁ BYSTRICA	97333	29
9	MICHALOVCE	86864	63
10	SPIŠSKÁ NOVÁ VES	79275	27
11	MARTIN	77874	35
12	NOVÉ ZÁMKY	74904	16
13	POPRAD	74603	16
14	PRIEVIDZA	70018	11
15	ČADCA	68032	13
16	TOPOLEČANY	66324	44
17	KOMÁRNO	66150	24
18	DUNAJSKÁ STREDA	65714	35
19	POVAŽSKÁ BYSTRICA	64708	28
20	PIEŠŤANY	63272	34
21	HUMENNÉ	62215	63
22	VRANOV NAD TOPLOU	61914	43
23	RUŽOMBEROK	59136	25
24	BARDEJOV	57458	45
25	LEVICE	55505	30
26	ŠAĽA	54894	14
27	KEŽMAROK	53591	27
28	ZVOLEN	53328	20
29	LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ	53309	43
30	NÁMESTOVO	52800	22
31	TREBIŠOV	51174	37
32	LUČENEC	48175	36
33	GALANTA	46856	19
34	PARTIZÁNSKE	46540	22
35	MALACKY	44665	18
36	STARÁ LUBOVŇA	44017	32
37	RIMAVSKÁ SOBOTA	42328	46
38	HLOHOVEC	42135	22
39	DUBNICA NAD VÁHOM	42052	8
40	NOVÉ MESTO NAD VÁHOM	41767	22
41	SENEC	40184	21
42	ZLATÉ MORAVCE	39521	28
43	PEZINOK	39189	9
44	ROŽNAVA	38684	27
45	BÁNOVCE NAD BEBRAVOU	37998	42
46	DETVA	37513	15
47	ŽIAR NAD HRONOM	37467	22
48	PÚCHOV	36795	14

49	MOLDAVA NAD BODVOU	36508	23
50	SNINA	36095	21
51	VELKÝ KRTÍŠ	35915	51
52	KYSUCKÉ NOVÉ MESTO	34858	15
53	BREZNO	34434	11
54	DOLNÝ KUBÍN	34348	18
55	SABINOV	33609	23
56	ŠTÚROVO	32591	23
57	SENICA	32478	15
58	SEREĎ	31929	8
59	BYTČA	30879	12
60	NOVÁKY	29913	17
61	GELNICA	26393	16
62	KRÁLOVSKÝ CHLMEC	26284	23
63	ŽELIEZOVCE	25880	20
64	HURBANOVO	24733	8
65	Čana	24651	17
66	ŠAMORÍN	24597	18
67	FILAKOVO	24449	23
68	TURZOVKA	23998	9
69	SVIDNÍK	23346	51
70	VELKÝ MEDER	23214	14
71	VRÁBLE	23152	21
72	LIPANY	23096	20
73	HOLÍČ	22922	8
74	HANDLOVÁ	22476	7
75	KROMPACHY	21968	12
76	SKALICA	21838	12
77	STROPKOV	21257	44
78	ŠURANY	20715	10
79	LEVOČA	20398	16
80	VRÚTKY	20262	9
81	STARÁ TURÁ	20254	9
82	LIPTOVSKÝ HRÁDOK	20240	13
83	TVRDOŠÍN	19964	8
84	RAJEC	19769	16
85	MYJAVA	19269	10
86	REVÚCA	18927	14
87	STUPAVA	18870	7
88	ŠAHY	18726	19
89	SOBRANCE	18626	38
90	Ivanka pri Dunaji	18510	8
91	ILAVA	18444	12
92	ŠAŠTÍN - STRÁŽE	18430	7
93	SVIT	18115	8
94	POLTÁR	18066	17
95	VYSOKÉ TATRY	17804	8
96	TORNAĽA	17745	29
97	HNÚŠTA	17105	15
98	BANSKÁ ŠTIAVNICA	17046	15
99	KRUPINA	17035	26

100	KOLÁROVO	17009	7
101	GIRALTOVCE	16957	35
102	TRSTENÁ	16371	8
103	Podbrezová	16236	12
104	MODRA	16201	8
105	TURČIANSKE TEPLICE	16016	25
106	SEČOVCE	15985	14
107	Jaslovské Bohunice	15088	13
108	HANUŠOVCE NAD TOPLOU	14969	22
109	Pohorelá	14410	7
110	Drížstevná pri Hornáde	14243	19
111	Slovenská Ľupča	14086	13
112	VELKÉ KAPUŠANY	13720	8
113	ŽARNOVICA	13439	11
114	Kapušany	13051	18
115	NOVÁ BAŇA	12714	6
116	TRENČIANSKE TEPLICE	12008	6
117	TLMAČE	11967	8
118	BREZOVÁ POD BRADLOM	11351	7
119	VRBOVÉ	11095	8
120	ČIERNÁ NAD TISOU	11017	8
121	Chminianska Nová Ves	10990	12
122	KREMNICA	10618	13
123	MEDZILABORCE	10117	14
124	Bidovce	10002	16
125	JELŠAVA	9981	15
126	STRÁŽSKE	9842	8
127	Lednické Rovne	9772	8
128	Nitrianske Pravno	9644	8
129	DOBŠINÁ	9641	10
130	Rohožník	9463	7
131	Smolenice	9435	7
132	Jesenské	9175	15
133	Kalná nad Hronom	9015	13
134	Zlaté Klasy	8750	7
135	Nitrianske Rudno	8484	10
136	Istebné	8479	6
137	SPIŠSKÉ PODHRADIE	8313	14
138	Lovinobaňa	8084	8
139	SLIAČ	8061	5
140	Rozhanovce	8012	9
141	Dunajská Lužná	7568	5
142	SPIŠSKÁ STARÁ VES	7191	15
143	Rimavská Seč	7144	13
144	Plešivec	6589	10
145	Štítnik	6558	14
146	Vinica	6338	11
147	Raslavice	6312	9
148	Ľubotín	6137	10
149	Zborov	5781	14
150	Malá Ida	5771	11

151	DUDINCE	5500	9
152	Kecerovce	5390	9
153	Vojany	4979	9
154	Turňa nad Bodvou	4718	7
155	Pliešovce	3723	6
156	Slanec	3494	7
157	Radvaň nad Laborcom	2741	8
158	MODRÝ KAMENĚ	2450	5
159	Ulič	2358	6
160	Ubl'a	1781	8
		5384822	2889

Tab. 15 Zoznam mikroregiónov SR podľa počtu obcí (2005)

P.	Mikroregión	Počet obyvateľov mikroregiónu	Počet obcí mikroregiónu
1	MICHALOVCE	86864	63
2	HUMENNÉ	62215	63
3	NITRA	160628	59
4	PREŠOV	136116	58
5	VELKÝ KRTÍŠ	35915	51
6	SVIDNÍK	23346	51
7	RIMAVSKÁ SOBOTA	42328	46
8	BARDEJOV	57458	45
9	TOPOEČANY	66324	44
10	STROPKOV	21257	44
11	VRANOV NAD TOPLOU	61914	43
12	LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ	53309	43
13	BÁNOVCE NAD BEBRAVOU	37998	42
14	SOBRANCE	18626	38
15	ŽILINA	137100	37
16	TREBIŠOV	51174	37
17	LUČENEC	48175	36
18	MARTIN	77874	35
19	DUNAJSKÁ STREDA	65714	35
20	GIRALTOVCE	16957	35
21	PIEŠŤANY	63272	34
22	STARÁ LUBOVŇA	44017	32
23	TRENČÍN	100526	31
24	LEVICE	55505	30
25	TRNAVA	105545	29
26	BANSKÁ BYSTRICA	97333	29
27	TORNAĽA	17745	29
28	POVAŽSKÁ BYSTRICA	64708	28
29	ZLATÉ MORAVCE	39521	28
30	SPIŠSKÁ NOVÁ VES	79275	27
31	KEŽMAROK	53591	27
32	ROŽNAVA	38684	27
33	KRUPINA	17035	26

34	RUŽOMBEROK	59136	25
35	TURČIANSKE TEPLICE	16016	25
36	KOMÁRNO	66150	24
37	MOLDAVA NAD BODVOU	36508	23
38	SABINOV	33609	23
39	ŠTÚROVO	32591	23
40	KRÁLOVSKÝ CHLMEC	26284	23
41	FILAKOVO	24449	23
42	KOŠICE	235006	22
43	NÁMESTOVO	52800	22
44	PARTIZÁNSKE	46540	22
45	HLOHOVEC	42135	22
46	NOVÉ MESTO NAD VÁHOM	41767	22
47	ŽIAR NAD HRONOM	37467	22
48	HANUŠOVCE NAD TOPLOU	14969	22
49	SENEC	40184	21
50	SNINA	36095	21
51	VRÁBLE	23152	21
52	ZVOLEN	53328	20
53	ŽELIEZOVCE	25880	20
54	LIPANY	23096	20
55	GALANTA	46856	19
56	ŠAHY	18726	19
57	Drižstevná pri Hornáde	14243	19
58	MALACKY	44665	18
59	DOLNÝ KUBÍN	34348	18
60	ŠAMORÍN	24597	18
61	Kapušany	13051	18
62	BRATISLAVA	425155	17
63	NOVÁKY	29913	17
64	Čana	24651	17
65	POLTÁR	18066	17
66	NOVÉ ZÁMKY	74904	16
67	POPRAD	74603	16
68	GELNICA	26393	16
69	LEVOČA	20398	16
70	RAJEC	19769	16
71	Bidovce	10002	16
72	DETVA	37513	15
73	KYSUCKÉ NOVÉ MESTO	34858	15
74	SENICA	32478	15
75	HNÚŠTA	17105	15
76	BANSKÁ ŠTIAVNICA	17046	15
77	JELŠAVA	9981	15
78	Jesenské	9175	15
79	SPIŠSKÁ STARÁ VES	7191	15
80	ŠALA	54894	14
81	PÚCHOV	36795	14
82	VELKÝ MEDER	23214	14
83	REVÚCA	18927	14
84	SEČOVCE	15985	14

85	MEDZILABORCE	10117	14
86	SPIŠSKÉ PODHRADIE	8313	14
87	Štútnik	6558	14
88	Zborov	5781	14
89	ČADCA	68032	13
90	LIPTOVSKÝ HRÁDOK	20240	13
91	Jaslovské Bohunice	15088	13
92	Slovenská Ľupča	14086	13
93	KREMNICA	10618	13
94	Kalná nad Hronom	9015	13
95	Rimavská Seč	7144	13
96	BYTČA	30879	12
97	KROMPACHY	21968	12
98	SKALICA	21838	12
99	ILAVA	18444	12
100	Podbrezová	16236	12
101	Chminianska Nová Ves	10990	12
102	PRIEVIDZA	70018	11
103	BREZNO	34434	11
104	ŽARNOVICA	13439	11
105	Vinica	6338	11
106	Malá Ida	5771	11
107	ŠURANY	20715	10
108	MYJAVA	19269	10
109	DOBŠINÁ	9641	10
110	Nitrianske Rudno	8484	10
111	Plešivec	6589	10
112	Ľubotín	6137	10
113	PEZINOK	39189	9
114	TURZOVKA	23998	9
115	VRÚTKY	20262	9
116	STARÁ TURÁ	20254	9
117	Rozhanovce	8012	9
118	Raslavice	6312	9
119	DUDINCE	5500	9
120	Kecеровce	5390	9
121	Vojany	4979	9
122	DUBNICA NAD VÁHOM	42052	8
123	SEREĎ	31929	8
124	HURBANOVO	24733	8
125	HOLÍČ	22922	8
126	TVRDOŠÍN	19964	8
127	Ivanka pri Dunaji	18510	8
128	SVIT	18115	8
129	VYSOKÉ TATRY	17804	8
130	TRSTENÁ	16371	8
131	MODRA	16201	8
132	VELKÉ KAPUŠANY	13720	8
133	TLMAČE	11967	8
134	VRBOVÉ	11095	8
135	ČIERNA NAD TISOU	11017	8

136	STRÁŽSKE	9842	8
137	Lednické Rovne	9772	8
138	Nitrianske Pravno	9644	8
139	Lovinobaňa	8084	8
140	Radvaň nad Laborcom	2741	8
141	Ubl'a	1781	8
142	HANDLOVÁ	22476	7
143	STUPAVA	18870	7
144	ŠAŠTÍN - STRÁŽE	18430	7
145	KOLÁROVO	17009	7
146	Pohorelá	14410	7
147	BREZOVÁ POD BRADLOM	11351	7
148	Rohožník	9463	7
149	Smolenice	9435	7
150	Zlaté Klasy	8750	7
151	Turňa nad Bodvou	4718	7
152	Slanec	3494	7
153	NOVÁ BAŇA	12714	6
154	TRENČIANSKE TEPLICE	12008	6
155	Istebné	8479	6
156	Pliešovce	3723	6
157	Ulič	2358	6
158	SLIAC	8061	5
159	Dunajská Lužná	7568	5
160	MODRÝ KAMEŇ	2450	5
		5384822	2928

4. POROVNANIE MIKROREGIÓNOV SR

4.1. Porovnanie mikroregiónov SR so sieťou spoločných obecných úradov

Cieľom porovnania mikroregiónov SR so spoločnými obecnými úradmi bolo zistiť rozdiely medzi týmito jednotkami a hľadať optimálny model pre túto úroveň samosprávy. Potešiteľným zistením bolo, že **väčšina mikroregiónov má totožné centrum so spoločným obecným úradom. Celkove to je v 103 prípadoch.** To však vonkoncom neznamená, že sa zhoduje aj zoznam obcí prislúchajúcich do daného celku. Aj keď majú rovnaké centrum, počet zaradených obcí sa v mnohých prípadoch zásadne líši (tab. 15). **57 ďalších centier neboli v doterajšom procese formovania spoločných obecných úradov vybraných za centrá.** Naopak obce si síce demokaticky, ale nie optimálne a častokrát aj nelogicky vybrali za centrá spoločných obecných úradov 82 obcí. Mnohé z nich vôbec nespĺňajú kritériá prirodzených centier a nemajú spádové územie (Hniezdne, Jasenica, Králiky, Krásna Kes, Malženice, Kriváň, Vyšný Hrabovec, Varín, Sveržov, Súľov-Hradná, Svätý Anton, ...).

Porovnanie zaradenia obcí ukázalo, že **64 % súčasných obcí patrí do spoločných obecných úradov, u ktorých je ich sídlo totožné s centrami vyčlenených mikroregiónov. 883 obcí je súčasťou ostatných spoločných obecných úradov.** Zo súčasného zoznamu 2928 obcí (aj s mestskými časťami Bratislavy a Košíc) nefiguruje v oficiálnych štatistikách za spoločné obecné úrady (ak odrátame mestské časti Bratislavy a Košíc, je to cca 150 obcí).

Dovolíme si ešte upozorniť na viaceré nezrovnalosti v oficiálnych databázach za spoločné obecné úrady, týka sa to tak centier, ako aj zoznamu obcí.

Tab. 16 Porovnanie mikroregiónov SR a spoločných obecných úradov (2005)

Mikroregióny				Spoločné obecné úrady
P.	Centrum	Počet obyvateľov mikroregiónu	Počet obcí mikroregiónu	Počet obcí spoločného obecného úradu
1	BÁNOVCE NAD BEBRAVOU	37998	42	-
2	BANSKÁ BYSTRICA	97333	29	25
3	BANSKÁ ŠTIAVNICA	17046	15	15
4	BARDEJOV	57458	45	-
5	BREZNO	34434	11	30
6	BREZOVÁ POD BRADLOM	11351	7	5
7	BYTČA	30879	12	6
8	ČADCA	68032	13	-
9	ČIERNA NAD TISOU	11017	8	-
10	DETVÁ	37513	15	15

11	DOBŠINÁ	9641	10	10
12	DOLNÝ KUBÍN	34348	18	24
13	DUBNICA NAD VÁHOM	42052	8	-
14	DUDINCE	5500	9	-
15	DUNAJSKÁ STREDA	65714	35	17
16	FILAKOVO	24449	23	17
17	GALANTA	46856	19	8
18	GELNICA	26393	16	-
19	GIRALTOVCE	16957	35	18
20	HANDLOVÁ	22476	7	7
21	HANUŠOVCE NAD TOPLOU	14969	22	19
22	HLOHOVEC	42135	22	24
23	HNÚŠTA	17105	15	15
24	HOLÍČ	22922	8	6
25	HUMENNÉ	62215	63	-
26	HURBANOVO	24733	8	8
27	ILAVA	18444	12	-
28	JELŠAVA	9981	15	-
29	KEŽMAROK	53591	27	-
30	KOLÁROVO	17009	7	4
31	KOMÁRNO	66150	24	9
32	KRÁLOVSKÝ CHLMEC	26284	23	24
33	KREMNICA	10618	13	-
34	KROMPACHY	21968	12	6
35	KRUPINA	17035	26	36
36	KYSUCKÉ NOVÉ MESTO	34858	15	-
37	LEVICE	55505	30	48
38	LEVOČA	20398	16	10
39	LIPANY	23096	20	19
40	LIPTOVSKÝ HRÁDOK	20240	13	15
41	LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ	53309	43	45
42	LUČENEC	48175	36	38
43	MALACKY	44665	18	4
44	MARTIN	77874	35	-
45	MEDZILABORCE	10117	14	23
46	MICHALOVCE	86864	63	56
47	MODRA	16201	8	6
48	MODRÝ KAMEŇ	2450	5	10
49	MOLDAVA NAD BODVOU	36508	23	13
50	MYJAVA	19269	10	11
51	NÁMESTOVO	52800	22	22
52	NITRA	160628	59	22
53	NOVÁ BAŇA	12714	6	9
54	NOVÁKY	29913	17	26
55	NOVÉ MESTO NAD VÁHOM	41767	22	33
56	NOVÉ ZÁMKY	74904	16	9
57	PARTIZÁNSKE	46540	22	23
58	PEZINOK	39189	9	5
59	PIEŠŤANY	63272	34	21
60	POLTÁR	18066	17	21
61	POPRAD	74603	16	-

62	POVAŽSKÁ BYSTRICA	64708	28	3
63	PREŠOV	136116	58	63
64	PRIEVIDZA	70018	11	-
65	PÚCHOV	36795	14	-
66	RAJEC	19769	16	12
67	REVÚCA	18927	14	28
68	RIMAVSKÁ SOBOTA	42328	46	59
69	ROŽNAVA	38684	27	21
70	RUŽOMBEROK	59136	25	14
71	SABINOV	33609	23	19
72	SEČOVCE	15985	14	8
73	SENEC	40184	21	14
74	SENICA	32478	15	23
75	SEREĎ	31929	8	8
76	SKALICA	21838	12	13
77	SLIAČ	8061	5	-
78	SNINA	36095	21	-
79	SOBRANCE	18626	38	47
80	SPIŠSKÁ NOVÁ VES	79275	27	-
81	SPIŠSKÁ STARÁ VES	7191	15	-
82	SPIŠSKÉ PODHRADIE	8313	14	13
83	STARÁ ĽUBOVŇA	44017	32	-
84	STARÁ TURÁ	20254	9	-
85	STRÁŽSKE	9842	8	-
86	STROPKOV	21257	44	-
87	STUPAVA	18870	7	2
88	SVIDNÍK	23346	51	-
89	SVIT	18115	8	8
90	ŠAHY	18726	19	19
91	ŠALA	54894	14	13
92	ŠAMORÍN	24597	18	7
93	ŠAŠTÍN - STRÁŽE	18430	7	5
94	ŠTÚROVO	32591	23	20
95	ŠURANY	20715	10	20
96	TLMAČE	11967	8	-
97	TOPOEČANY	66324	44	36
98	TORNALA	17745	29	25
99	TREBIŠOV	51174	37	19
100	TRENČIANSKE TEPLICE	12008	6	-
101	TRENČÍN	100526	31	28
102	TRNAVA	105545	29	2
103	TRSTENÁ	16371	8	9
104	TURČIANSKE TEPLICE	16016	25	25
105	TURZOVKA	23998	9	9
106	TVRDOŠÍN	19964	8	6
107	VELKÉ KAPUŠANY	13720	8	8
108	VELKÝ KRTIŠ	35915	51	15
109	VELKÝ MEDER	23214	14	13
110	VRANOV NAD TOPLOU	61914	43	39
111	VRÁBLE	23152	21	14
112	VRBOVÉ	11095	8	-

113	VRÚTKY	20262	9	3
114	VYSOKÉ TATRY	17804	8	-
115	ZLATÉ MORAVCE	39521	28	32
116	ZVOLEN	53328	20	23
117	ŽARNOVICA	13439	11	7
118	ŽELIEZOVCE	25880	20	22
119	ŽIAR NAD HRONOM	37467	22	34
120	ŽILINA	137100	37	-
121	BRATISLAVA	425155	17	-
122	KOŠICE	235006	22	-
123	BIDOVCE	10002	16	18
124	ČAŇA	24651	17	17
125	DRUŽSTEVNÁ PRI HORNÁDE	14243	19	45
126	DUNAJSKÁ LUŽNÁ	7568	5	5
127	ISTEBNÉ	8479	6	-
128	IVANKA PRI DUNAJI	18510	8	-
129	JASLOVSKÉ BOHUNICE	15088	13	-
130	JESENSKÉ	9175	15	28
131	CHMINIANSKA NOVÁ VES	10990	12	-
132	KALNÁ NAD HRONOM	9015	13	-
133	KAPUŠANY	13051	18	17
134	KECEROVCE	5390	9	-
135	LEDNICKÉ ROVNE	9772	8	-
136	LOVINOBANA	8084	8	-
137	ĽUBOTÍN	6137	10	11
138	MALÁ IDA	5771	11	-
139	NITRIANSKE PRAVNO	9644	8	-
140	NITRIANSKE RUDNO	8484	10	-
141	PLEŠIVEC	6589	10	15
142	PLIEŠOVCE	3723	6	-
143	PODBREZOVÁ	16236	12	-
144	POHORELÁ	14410	7	-
145	RADVAŇ NAD LABORCOM	2741	8	-
146	RASLAVICE	6312	9	-
147	RIMAVSKÁ SEČ	7144	13	9
148	ROHOŽNÍK	9463	7	10
149	ROZHANOVCE	8012	9	-
150	SLANEC	3494	7	-
151	SLOVENSKÁ ĽUPČA	14086	13	6
152	SMOLENICE	9435	7	-
153	ŠTÍTNÍK	6558	14	15
154	TURŇA NAD BODVOU	4718	7	9
155	UBĽA	1781	8	-
156	ULIČ	2358	6	-
157	VINICA	6338	11	14
158	VOJANY	4979	9	7
159	ZBOROV	5781	14	-
160	ZLATÉ KLASY	8750	7	7
Mikroregióny spolu		5384822	2928	1878

sídlo Malacky

Ostatné sídla spoločných obecných úradov			Počet obcí
Banka			4
Bátorové Kosihy			8
Bojnice			18
Borský Mikuláš			3
Brusno			8
Budmerice			4
Bušince			7
Čebovce			10
Čierne			2
Dolná Strehová			11
Dravce			2
Dvory nad Žitavou			7
Halič			11
Harichovce			10
Heľpa			4
Hniezdne			9
Horná Potôň			3
Hôrka			5
Hriňová			3
Jasenica			24
Kostoľany nad Turcom			6
Kráľiky			9
Kráľová nad Váhom			5
Krásna Ves			10
Kriváň			3
Lozorno			3
Malá Trňa			5
Malženice			39
Marcelová			8
Margecany			10
Markušovce			2
Matúškovo			6
Medzev			10
Mníšek nad Hnilcom			12
Močenok			2
Mojmírovce			5
Nitrianske Hrnčiarovce			17
Nížny Orлік			49
Nová Ľubovňa			9
Nová Ľubovňa			37
Pavlovce nad Uhom			3
Pečovská Nová Ves			5
Polomka			4
Prašice			2
Preseľany			6
Pruské			9
Ptičie			59
Radošiná			5
Rajecké Teplice			4

sídlo Trnava

prac. St. Ľubovňa

prac. St. Ľubovňa

sídlo Humenné

Richnava			2	
Rudina			13	
Rybany			18	
Sládkovičovo			5	
Smižany			17	
Solčany			9	
Spišské Vlachy			5	
Spišský Hrhov			7	
Spišský Hrušov			6	
Stakčín			33	sídlo Snina
Stará Bystrica			4	
Streda nad Bodrogom			7	
Strekov			2	
Sučany			29	sídlo Martin
Súl'ov-Hradná			6	
Svätý Anton			14	
Sveržov			87	sídlo Bardejov
Svodín			19	
Široké			7	
Štvrtok na Ostrove			3	
Tešedíkovo			5	
Tomášov			4	
Trstice			3	
Turany			4	
Uhrovec			6	
Varín			10	
Veľké Úľany			2	
Veľký Lapáš			3	
Veľký Slavkov			2	
Vígľaš			7	
Vyšný Hrabovec			42	
Závod			2	
Zemianska Oľča			3	
Spolu			883	
BRATISLAVA				
Bratislava - Staré Mesto				
Bratislava - Podunajské Biskupice				
Bratislava - Ružinov				
Bratislava - Vrakuňa				
Bratislava - Nové Mesto				
Bratislava - Rača			2	
Bratislava - Vajnory				
Bratislava - Devínska Nová Ves			3	
Bratislava - Dúbravka			3	
Bratislava - Karlova Ves				
Bratislava - Lamač				
Bratislava - Záhorská Bystrica				
Bratislava - Jarovce				
Bratislava - Petržalka			4	
Bratislava - Rusovce				

Košice			
Košice - Kavečany			
Košice - Sever			
Košice - Sídliisko Ťahanovce			
Košice - Staré Mesto			6
Košice - Ťahanovce			
Košice - Luník IX			
Košice - Myslava			
Košice - Pereš			
Košice - Poľov			
Košice - Sídliisko KVP			
Košice - Šaca			
Košice - Západ			8
Košice - Dargovských hrdinov			2
Košice - Košická Nová Ves			
Košice - Barca			
Košice - Juh			6
Košice - Krásna			
Košice - Nad jazerom			
Košice - Šebastovce			
Košice - Vyšné Opátske			

4. 2. Porovnanie mikroregiónov SR s mikroregiónmi VIPA

Pri porovnaní mikroregiónov SR vyčlenených v tomto projekte s existujúcou sieťou mikroregiónov, ktoré zastrešuje VIPA (vidiecky parlament) sa obmedzíme len na základné fakty. Porovnanie je problematické, pretože ide o jednotky vyčlenené na základe úplne iných kritérií. Zatiaľčo vyčlenené mikroregióny SR pokrývajú celé územie Slovenska a dominantne majú mestské centrá, mikroregióny VIPA sa týkajú len vidieckych obcí. Celkovým počtom 160 sa počet mikroregiónov SR približuje počtu mikroregiónov VIPA - 185. Zaujímavé by mohlo byť porovnanie vidieckych mikroregiónov z tohto projektu s mikroregiónmi VIPA v totožných priestoroch.

ZÁVER

Predložený projekt predstavuje analýzu centier osídlenia a následne regionalizáciu Slovenska na mikroúrovni. Autori projektu čerpali z najnovších dostupných databáz. Pri analýze centier bolo postupne zohľadnených 10 ukazovateľov, pomocou ballovej škály boli centrá rozdelené do 6 kategórií v každom ukazovateli. Finálnym výsledkom prvej časti analýzy bolo vyčlenenie komplexných centier, ktoré sú potenciálnymi centrami pre navrhované mikroregióny (predovšetkým centrá prvých troch kategórií – 219 centier). Na základe analyzovaných väzieb medzi centrami a zázemím a zohľadnení ďalších pomocných kritérií bolo vyčlenených 160 mikroregiónov.

Mikroregióny SR by mali slúžiť ako podklad pri ďalšej realizácii reformy verejnej správy na lokálnej úrovni. Doterajší proces formovania spoločných obecných úradov a ani súčasnú sieť týchto jednotiek nepovažujeme za optimálnu a je potrebné vzájomným konsenzom tento problém riešiť.